

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา ยาแก้ฮากกิด [วันหมอน้อย]

สรรพคุณ แก้โรคกระเพาะอาหาร

แก้ปวดท้อง

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ หัว ตำ/บดเป็นผงกิน

ลักษณะ/ประเภท ไม้เถา/เลื้อย

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา ยาต้องเหลง [ต้องแดง]

สรรพคุณ บำรุงเลือด บำรุงกำลัง

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ทั้งห้าส่วน ต้มดื่ม หรือบดเป็นผง

ผสมตัวยาอื่น

ลักษณะ/ประเภท ไม้ยืนต้น

การขยายพันธุ์ ใช้ต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา ยาเหลง [ใบยาสูบ-ยาเส้น]

สรรพคุณ แก้พิษแมลง แก้ลมบ้า แก้ข้าง

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใบตำพอก/ราก ใบ ต้มดื่ม

ลักษณะ/ประเภท ล้มลุก

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา ล้านผีปาย [ล้านผีปาย]

สรรพคุณ รากแก้ไข้

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ราก เถา ยอดและใบต้มดื่ม

ลักษณะ/ประเภท ไม้เถา/เลื้อย

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา ลำไยเถิน [ลำไยป่า]

สรรพคุณ แก้กินผิด

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ รากฝนกิน

ลักษณะ/ประเภท ไม้ยืนต้น

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา ส้มห้วย [ส้มกุ่ม]

สรรพคุณ ดั้นและใบเป็นยาระบาย

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ก้านและใบ ใช้ต้มดื่ม

ลักษณะ/ประเภท ไม้พุ่ม

การขยายพันธุ์

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา ส้มเห็ดเคลอ-ส้มคอบแคบ

[เครือเขาปูน]

สรรพคุณ ยาแก้ปวด แก้ผดผื่นคัน

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้เถาต้มอาบ /หั่นบดเป็นผงทา

ลักษณะ/ประเภท ไม้เถา/เลื้อย

การขยายพันธุ์ ใช้หัวหรือเครือ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา ส้มเห็บต้น [ส้มเห็ด] [อุโลก]

สรรพคุณ ยาล้างท้อง แก้พิษต่างๆ

ระบายท้อง

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ทั้งต้นต้มอาบ/ต้มกิน

ลักษณะ/ประเภท ไม้ยืนต้น

การขยายพันธุ์

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา สะกิ้นเคลอ [หัสไอ]

สรรพคุณ แก้ขาง/ยาระบาย

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้เถา ราก ต้ม เครือ ต้มดื่ม/อาบ

ลักษณะ/ประเภท ไม้เถา/เลื้อย

การขยายพันธุ์

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา สามปีกลอย

สรรพคุณ แก้อาการเจ็บปาก แก่ขาง แก่ขาง

บำรุงกำลัง

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ต้มดื่ม/คองเหล้า

ลักษณะ/ประเภท ไม้พุ่มขนาดเล็ก

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา สามปู [ฮางควา]

สรรพคุณ ขับลม แก้ปวด บำรุงหญิง

หลังคลอด

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ทั้งห้าส่วน ตำประคบ หรือ
ต้มดื่ม หรือใช้หัวฝนกิน

ลักษณะ/ประเภท ไม้ล้มลุก

การขยายพันธุ์ ใช้หัวปลูก

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา สารเงิน [สารคำ]

สรรพคุณ แก้ฝีสาน แก้ลม

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้เปลือกกรากต้มดื่มหรือ
ใช้ฝนกิน

ลักษณะ/ประเภท ไม้ยืนต้น

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ดหรือต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา ลิกพู [หัวละแอน]

สรรพคุณ ขับลม บำรุงธาตุ บำรุงกำลัง

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้หัวต้ม ต้มดื่ม

ลักษณะ/ประเภท ไม้ล้มลุก: หัวเหง้า

การขยายพันธุ์ ใช้หัว

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หญ้าเกล็ดหอย

[หญ้าเกล็ดหอยน้อย]

สรรพคุณ แก้เหลือง แก้ดีในท้อง ตัวเหลือง
ตาเหลือง

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ทั้งต้นต้มอาบ/ต้มดื่ม

ลักษณะ/ประเภท ไม้เถา/เลื้อย

การขยายพันธุ์ ใช้ต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หญ้าชอกหลิบ [โด้มต๊อก]

สรรพคุณ   แก้บวม
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้   ใช้ทั้งต้น ต้มดื่มและอาบ
ลักษณะ/ประเภท   ไม้ล้มลุก
การขยายพันธุ์

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หญ้าขัดมอญใบยาว

[หญ้าขัดมอญใบยาว]

สรรพคุณ   ยาแก้เมา และอาเจียน แก้ลม
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้   ใช้ราก กินสด ฝนผสมรากหญ้าคา
ลักษณะ/ประเภท   ไม้ล้มลุก
การขยายพันธุ์   วัชพืชรากตื้น

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หญ้าตดหมา

สรรพคุณ   ขับลม แก้พิษ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้   ใช้ทั้งห้าส่วน ต้มดื่ม/อาบ/อบ
ลักษณะ/ประเภท   ไม้เถาเลื้อย
การขยายพันธุ์   ใช้เมล็ดและต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หญ้าต่อยสุบ [หญ้าจียอบ]

สรรพคุณ   ลดบวม แก้ไข้
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้   ใช้ราก และทั้งต้น ต้มดื่ม/อาบ
ลักษณะ/ประเภท   ไม้ล้มลุก: หญ้า
การขยายพันธุ์   ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หญ้าตืดแพม [หญ้าตืดแมว]

สรรพคุณ   บำรุงกำลัง ยาอายุวัฒนะ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้   ใช้ทั้งห้าส่วนต้มดื่ม
ลักษณะ/ประเภท   ไม้พุ่ม
การขยายพันธุ์   ใช้ต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หญ้าตัดสับ [หญ้าถอดปล้อง]

สรรพคุณ ขับน้ำ เป็นยาต่อกระดูก

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ทั้งห้าส่วน ต้มดื่ม/อาบ/
ประคบ

ลักษณะ/ประเภท ไม้ล้มลุก: หญ้า

การขยายพันธุ์ ใช้หน่อ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หญ้านมเป๊ะ [แป้วก้าน]

สรรพคุณ ถ่ายพยาธิ ยาระบาย

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ยอดสด - ยอด ต้มดื่ม

ลักษณะ/ประเภท ไม้ล้มลุก

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หญ้าเม็งสามหล้า

[หญ้าเมืองวายดำ] [สาบเสือดำ]

สรรพคุณ แก้มะโห้เกลือด สมานแผลสด

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ รากต้มดื่ม ใบตำพอกแผล

ลักษณะ/ประเภท ไม้ล้มลุก

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หญ้าเมืองสาม [หญ้าเมืองวาย]

สรรพคุณ สมานแผล ขับน้ำ บำรุงกำลัง

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ทั้งห้าส่วนตำพอกแผล
และต้มดื่ม

ลักษณะ/ประเภท ไม้ล้มลุก

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ดหรือต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หญ้าย่างอึ้ง [หญ้าน้ำหมึก]
[น่านมราชสีห์]

สรรพคุณ บำรุงสายตา แก้อาการเจ็บ

ปากนกกระจอก

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ทั้งต้นต้มดื่ม ใช้ยางทา

ลักษณะ/ประเภท ไม้ล้มลุก

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หญ้าवादูลบ

สรรพคุณ แก้อัมพาต แก้นิ่ว

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ทั้งต้นต้มดื่ม/รากต้มดื่ม

ลักษณะ/ประเภท ไม้ล้มลุก

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หญ้าโวเหว้อ [ต้องแตก]

สรรพคุณ แก้ลมพิษเดือน แก้กินพิษ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ทั้งต้น รากฝน/ต้มดื่ม/ต้มอาบ

ลักษณะ/ประเภท ไม้ยืนต้น

การขยายพันธุ์ ใช้ต้นกล้าหรือเมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หญ้าแสนหวี [หญ้าแสนฮาก]
[โคไม่รู้สึม]

สรรพคุณ ยาชูกำลัง

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ทั้งต้น ต้มดื่ม/ดองเหล้า

ลักษณะ/ประเภท ไม้ล้มลุก

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หญ้าแสนฮาก [โป่งมดงาม]

สรรพคุณ แก้พิษ แก้แพ้ แก้เหา

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ทั้งห้าส่วนตำแล้วทาบริเวณ
ที่แพ้

ลักษณะ/ประเภท ไม้ล้มลุก

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หญ้าหน้าผากควาย

[หญ้าผากควาย]

สรรพคุณ

ยาแก้ไข้

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใช้ทั้งต้น ต้มดื่ม ทั้งต้นตำพอก

ลดอาการปวดท้อง

ลักษณะ/ประเภท

ไม้ล้มลุก: หญ้า

การขยายพันธุ์

ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หญ้าเอ็นยืด [หญ้าเอ็นยัด]

สรรพคุณ

ทำให้เอ็นยืด ขับปัสสาวะ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใช้ทั้งห้าส่วนตำประคบ หรือต้มดื่ม

ลักษณะ/ประเภท

ไม้ล้มลุก

การขยายพันธุ์

ใช้เมล็ดหรือต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หญ้าหางป้าว [หญ้าก๋อน]

สรรพคุณ

ยาขาง แก้อ่อนใน ยาป้องกันไข้ป่า

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใช้ทั้งต้นต้มดื่ม

ลักษณะ/ประเภท

ไม้ล้มลุก

การขยายพันธุ์

ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หนอดหอม [เดื่อหอม]

สรรพคุณ

บำรุงตับไต แก้ความดัน

(ยอก่าเยี่ยวเจน) บำรุงธาตุ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใช้ทั้งห้าส่วนต้มดื่มผสมด้วยยาอื่น

ลักษณะ/ประเภท

ไม้ล้มลุก

การขยายพันธุ์

ใช้เมล็ดหรือต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หนาดคำ

สรรพคุณ	แก้ปวดท้อง แน่นท้อง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ราก ใบ ต้ม ต้มดื่ม/บดเป็นผง
ลักษณะ/ประเภท	ไม้พุ่ม
การขยายพันธุ์	ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หนาดโหลง [หนาดเงิน]

สรรพคุณ	ยาชูกำลัง แก้ปวดหลัง ปวดเอว แก้บิดโป่ง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ต้นคองเหล้า/ราก ต้มดื่ม ใบใช้ตำ ผสมฮางดิน ย่ำขาง
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ล้มลุก
การขยายพันธุ์	เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หนามสำเจ็ดปา

สรรพคุณ	แก้ลม แก้ไข้ และแก้โรคลมพิษ ทุกชนิด
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ทั้งห้าส่วนฝนเป็นผงดื่ม และน้ำมันทาตามร่างกาย
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ยืนต้น
การขยายพันธุ์	ใช้เมล็ดหรือต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกกล้วยเคลอคำ

	[พญาวาน-วานเข้าพรรษา]
สรรพคุณ	แก้ลมบำรุงหัวใจ แก้ร้อนใน
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	เหง้าบดเป็นผงละลายน้ำดื่ม
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ล้มลุก: หัวเหง้า
การขยายพันธุ์	ใช้หัว/เหง้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกทุ่งต่อ [บัวหลวง]

สรรพคุณ	ขับปัสสาวะ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	เหง้า ใช้ต้มดื่ม
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ล้มลุก: หัวเหง้า
การขยายพันธุ์	ใช้หัว/เหง้า หรือเมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกแขว [ดอกแค]

สรรพคุณ	ลดไข้ แก้ตกขาว บำรุงธาตุ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	เปลือกต้มดื่ม ดอก/ยอดต้มดื่ม
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ยืนต้น
การขยายพันธุ์	ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกขัดตำขาว [บัวลาเขียว]

สรรพคุณ	แก้พิษร้อน แก้ปวดหัว
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบและรากฝนต้มดื่ม/ใบตำพอกหัว
ลักษณะ/ประเภท	ไม้พุ่ม
การขยายพันธุ์	ใช้กิ่งปักชำ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกขัดตำเงิน

สรรพคุณ	แก้คัน
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	รากทา หรือต้มกิน
ลักษณะ/ประเภท	ไม้พุ่มขนาดเล็ก
การขยายพันธุ์	ใช้ต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกขาโก่ง [คองคิง]

สรรพคุณ	ขับเลือดเสีย ขับร้อน ขับเลือด
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้หัว ต้ม และดอก ต้มดื่ม หรือบดเป็นผงผสมด้วยยาอื่นกิน
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ล้มลุก
การขยายพันธุ์	ใช้เมล็ดและต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกข้าวแตกเคลอ

[แกมขาวเครือ]

สรรพคุณ

บำรุงธาตุทั้ง

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใช้ดอก เถา ต้มดื่ม/อาบ

ลักษณะ/ประเภท

ไม้เถาเลื้อย

การขยายพันธุ์

ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกข้าวแตกเถิน [มะลิคุดก]

สรรพคุณ

บำรุงหัวใจ แก้วิงเวียนศีรษะ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใช้ดอก ต้มดื่ม /คม

ลักษณะ/ประเภท

ไม้เถาเลื้อย

การขยายพันธุ์

ใช้ต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกเข้มเถิน [ดอกอุ้นป่า]

สรรพคุณ

แก้ไอ แก้ร้อนใน บำรุงหัวใจ

เข้ายาเกี่ยวกับสตรี

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ราก ต้มดื่ม ดอกตากแห้ง ต้มดื่ม

ลักษณะ/ประเภท

พุ่ม

การขยายพันธุ์

ใช้ต้น

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกคำหุ่ม [คำหุ่ม]

สรรพคุณ

บำรุงหัวใจ บำรุงเลือด บำรุงธาตุ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ดอก ผล ใบ ต้น ต้มหรือบดเป็น

ผงกิน

ลักษณะ/ประเภท

ยืนต้น

การขยายพันธุ์

ใช้เมล็ด หรือต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกเค็ดแก้ว [หนามเค็ดแก้ว]

สรรพคุณ

แก้เป็นฝีหัวค้ำ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ราก ใบ ดอก ต้มหรือฝนกิน

ลักษณะ/ประเภท

ไม้เถารอเลื้อย

การขยายพันธุ์

ใช้เมล็ด หรือต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกจำแป่

สรรพคุณ	บำรุงหัวใจ บำรุงเลือด
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ดอก เปลือก ลำต้น ใบ ต้มดื่ม หรือบดเป็นผงกิน
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ยืนต้นขนาดเล็ก
การขยายพันธุ์	ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกต่างใบ [โกศล]

สรรพคุณ	แก้อาการปวดหัว แก้ร้อนใน แก้กระหายน้ำ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ใบ/ยอดข่มสี้ระะ กินยอดสด
ลักษณะ/ประเภท	ไม้พุ่ม
การขยายพันธุ์	ใช้กิ่งปักชำ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกนางนัง [จำมั่ง]

สรรพคุณ	ยาขาง แก้ลมพิษ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ทั้งต้น ราก ต้มดื่ม
ลักษณะ/ประเภท	ไม้เถาโรเลื้อย
การขยายพันธุ์	

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกนางหมี่เพียะ
[ดอกบานเดี๋ย]

สรรพคุณ	บำรุงหัวใจ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ดอก ใบ ตากแห้งต้มดื่ม
ลักษณะ/ประเภท	ไม้พุ่มขนาดเล็ก
การขยายพันธุ์	ใช้กิ่งปักชำ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกปู้ [หมากปู้หมากเมีย]

สรรพคุณ	ขับลม
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ลำต้น ดอก ต้มกิน
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ยืนต้นขนาดเล็ก
การขยายพันธุ์	ใช้เมล็ดหรือกิ่งปักชำ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกมูล

สรรพคุณ แก้ตัวร้อน แก้เมาหัว แก้ร้อนใน

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ดอกต้มดื่ม

ลักษณะ/ประเภท ไม้พุ่ม

การขยายพันธุ์ ปักชำ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกลิโล [พลับพลึง]

สรรพคุณ แก้ปวดเมื่อย แก้อัมพฤกษ์ อัมพาต

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ใบย่างไฟ ตำพอก/ประคบ
ที่ปวด

ลักษณะ/ประเภท ไม้ล้มลุก: หัวเหง้า

การขยายพันธุ์ ใช้หน่อ หรือเมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกวันห่วย [บัวผัด]

สรรพคุณ เข้ายาแก้บวม ลดความดัน

กินเมล็ดแก้เลือดจาง

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ทั้งหัวส่วน ต้มอาบ

ลักษณะ/ประเภท ไม้ล้มลุก

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกวายน [ดอกบัวตอง]

สรรพคุณ ลดบวม บำรุงหัวใจ และลดไขมัน

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ทั้งต้นต้มดื่ม

ลักษณะ/ประเภท ไม้ล้มลุก

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกส้มนก

สรรพคุณ แก้พิษ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ราก เตา ใบต้มดื่ม

ลักษณะ/ประเภท เถา

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด และหัว

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกสว่างห้านหล้า [ช้อยเคื่อ]

สรรพคุณ แก้เส้นเอ็น ลมพิษ เข้ายา

ขางหลวง

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ทั้งห้าส่วนต้มดื่ม/ต้มอาบ/

บดเป็นผงผสมน้ำผึ้ง

ลักษณะ/ประเภท ไม้เลื้อยเถา

การขยายพันธุ์ ใช้เครือหรือไหล

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกสารนกขอ

สรรพคุณ บำรุงกำลัง ขับพิษ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้เถา ต้มดื่ม/อาบ/อบ

ลักษณะ/ประเภท ไม้เถาเลื้อย

การขยายพันธุ์ ใช้เถา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกหนามเป่าอ่อน

[หัวข้าวเย็น]

สรรพคุณ แก้อาการบวม มาน้ำ ท้องบวม

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ หัวบดเป็นผงหรือต้มกิน/ฝนกิน

ลักษณะ/ประเภท ไม้เถาเลื้อย

การขยายพันธุ์ ใช้หัว

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกหอนนางดำ [ฮ้อมจ้าง]

สรรพคุณ แก้ลม ขับลม

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ทั้งห้าส่วน ต้มดื่ม

ลักษณะ/ประเภท ไม้พุ่ม

การขยายพันธุ์ ใช้ต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกเอ็งหลิน-หมอกวายุไฟ

[เอ็งดิน]

สรรพคุณ ยาขับปัสสาวะ ยาแก้ไอ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ทั้งต้นต้มดื่ม

ลักษณะ/ประเภท ไม้ล้มลุก: หัว/เหง้า

การขยายพันธุ์ ใช้ต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมอกเฮวเงิน

สรรพคุณ ยาบำรุงกำลัง แก้ลมจุดเสียด
แน่นท้อง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้หัวและดอก ต้มดื่ม
ลักษณะ/ประเภท ไม้ล้มลุก: หัวเหง้า
การขยายพันธุ์ ใช้ต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากกอกิน [หมากตาเสือบ้าน]

สรรพคุณ บำรุงธาตุ ขับลม บำรุงกำลัง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ทั้งหัวส่วนต้มดื่ม/ กินผลสด
ลักษณะ/ประเภท ไม้ยืนต้น
การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากก้า [หม่ามัน] [ฝรั่ง]

สรรพคุณ แก้ดับกลิ่นปาก และแก้ท้องเสีย
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใบ ต้มดื่ม/เลี้ยวกินสดๆ
ลักษณะ/ประเภท ไม้ยืนต้น
การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด หรือตอนกิ่ง

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากกุ่มต่อ [ตำเหินดอกขาว]

สรรพคุณ ขับนิ่ว บำรุงกระเพาะปัสสาวะ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ราก ต้มดื่ม
ลักษณะ/ประเภท ไม้ล้มลุก
การขยายพันธุ์ ใช้หัว

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากเก้ง [ป่าขันธ์]

สรรพคุณ ขับปัสสาวะ แก้นิ่ว
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้เหง้า ราก ต้มดื่ม
ลักษณะ/ประเภท ไม้ล้มลุก
การขยายพันธุ์ ใช้หน่อ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	หมากเก้งถักกุย [ลำเจียกป่า]
สรรพคุณ	ขับน้ำ แก้เยี่ยงหวาน (เบาหวาน)
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ทั้งห้าส่วนต้มดื่ม/อาบ
ลักษณะ/ประเภท	ไม้พุ่ม
การขยายพันธุ์	แยกหน่อ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	หมากขม
สรรพคุณ	แก้ไข้ แก้พิษ บำรุงธาตุ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ต้นและใบต้มดื่ม กินผลแก้
ลักษณะ/ประเภท	ต้น
การขยายพันธุ์	ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	หมากขอเคอ [มะตันขอ]
สรรพคุณ	บำรุงกำลัง บำรุงเลือด
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	เถาและรากต้มดื่ม/คองเหล้า
ลักษณะ/ประเภท	ไม้เถา/เลื้อย
การขยายพันธุ์	ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	หมากจี่ก้า [หม่าจี่กาแดง]
สรรพคุณ	แก้ไข้ แก้ลมชัก แก้ปวดหลัง บำรุงธาตุ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ทั้งห้าส่วน ต้มดื่ม/อาบ/อบ และบดเป็นผง
ลักษณะ/ประเภท	ไม้เถา/เลื้อย
การขยายพันธุ์	ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากเขือคัน [หม่าเขือแจ้]

สรรพคุณ บำรุงกำลัง เมล็ดทำยาอมทำให้
ฟันที่เป็นแมลงหลุด

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ราก ผลเอาเมล็ดออกแล้ว
เอาจี๋หม่าใส่หมกไฟ แกะเล็บแทง

ลักษณะ/ประเภท ไม้พุ่ม

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากเขือหนาม

สรรพคุณ บำรุงธาตุ บำรุงกำลัง

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ราก ผล ต้มดื่ม

ลักษณะ/ประเภท ไม้ล้มลุก

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

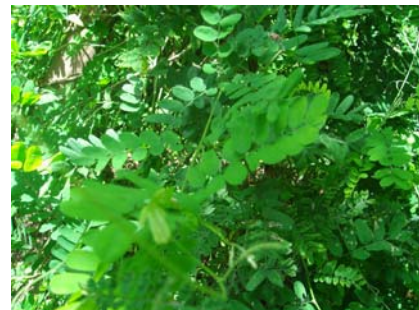
ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากแค็กเคลอ [หม่ากล่าเครือ]

สรรพคุณ แก้ลมงาน แก้นิ่ว แก้ไข้

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ เมล็ด ราก และเปลือก บดเป็นผง/
ต้มดื่ม

ลักษณะ/ประเภท ไม้เถาเลื้อย

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ดหรือต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากแคกแหล่ง [มะก่า]

สรรพคุณ เปลือกและผล เข้ายาแก้

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้กิน/อาบ

ลักษณะ/ประเภท ไม้ยืนต้น

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ดเพาะ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากจุมปู [ชมพู่ป่า]

สรรพคุณ	ยาเย็น ขาลดบวม
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ต้นและใบ รากบดเป็นผง ต้มดื่ม/ ต้มอาบ
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ยืนต้น
การขยายพันธุ์	ใช้กิ่งตอน

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากชัก

สรรพคุณ	ยาระบาย
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	สะตุผล ยอด เปลือกต้มดื่ม
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ยืนต้น
การขยายพันธุ์	ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากซาง [หมาซาง]

สรรพคุณ	แก้ลม แก้ปวดหลัง บำรุงหัวใจ ชูกำลัง บำรุงธาตุ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	แก่นและดอก ทำยาาก/ผง คองเหล้า
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ยืนต้น
การขยายพันธุ์	ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากเคื่อปล้อง

สรรพคุณ	ขับนิ่ว ลดบวมประกอบพิธีมงคล อ้อพญา
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	กากฝักต้มดื่ม ใช้ราก ลำต้น ใบ ใส่น้ำ
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ยืนต้น
การขยายพันธุ์	ใช้ต้นกล้าและเมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากด้อมดิน [เบ๊ยดิน]

สรรพคุณ แก้กลากเกลื้อน

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ใบและต้นตำทาบริเวณเป็น
กลากเกลื้อน

ลักษณะ/ประเภท ไม้ล้มลุก

การขยายพันธุ์ ใช้ต้นหรือไหล

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากดี [หม่าแฟน]

สรรพคุณ แก้เด็กเป็นขาง-ซาง

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ เปลือก ใบ กิ่ง ต้มดื่ม/ต้มอาบ

ลักษณะ/ประเภท ไม้ยืนต้น

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากดี [มะเขือมัน]

[กระเจี๊ยบมอญ]

สรรพคุณ ยาระบาย

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ กินผลสด

ลักษณะ/ประเภท ไม้ล้มลุก

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากดี

สรรพคุณ แก้ลมพิษ แก้พิษแมลงสัตว์

กัดต่อย บำรุงธาตุ บำรุงหัวใจ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ เปลือกตำประคบ /ใช้ต้มดื่ม

ดอกกินสด

ลักษณะ/ประเภท ไม้ล้มลุก

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากปิ่น [มะตูม]

สรรพคุณ บำรุงธาตุ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ผลแห้ง ราก และเปลือก ต้มดื่ม

ลักษณะ/ประเภท ไม้ยืนต้น

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ดหรือต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากพำเคลอ [หม่ากระทกรก]

สรรพคุณ ยาลดความดัน (เลือดไหล)

บำรุงหัวใจ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ผลสุกใส่เกลือกิน หรือใบ และ
เถาต้มดื่ม

ลักษณะ/ประเภท ไม้เถาโรเลื้อย

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา: หมากเฟือง [หม่าเฟือง]

สรรพคุณ ขับน้ำ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้เปลือกและราก ต้มดื่ม

ลักษณะ/ประเภท ไม้ยืนต้น

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากไฟ [มะไฟ]

สรรพคุณ แก่น้ำ แก่ผอมแห้งแรงน้อย

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้รากต้มดื่ม รากต้มอาบ
แห้งแรงน้อย

ลักษณะ/ประเภท ไม้ยืนต้น

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากมัน [ลูกไหน]

สรรพคุณ แก่น้ำ ขับเสมหะ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ราก ต้มดื่ม ผลกินสด

ลักษณะ/ประเภท ไม้ยืนต้น

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ดหรือตอนกิ่ง

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากเมาโหลง [หม่าเมาหลวง]

สรรพคุณ ขับน้ำ ยอดกินเป็นยาระบาย

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ราก ต้น ต้มดื่ม

ลักษณะ/ประเภท ไม้ยืนต้น

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากหลุบโหลง

สรรพคุณ	บำรุงหัวใจ แก้ใจสั้น ใจไหว
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ทั้งต้นใช้ร่วมกับตัวอื่นต้มดื่ม
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ยืนต้น
การขยายพันธุ์	ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากหลุบหลวง

สรรพคุณ	แก้ข้างในร่างกาย บำรุงธาตุ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ทั้งห้าส่วนต้มดื่ม
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ยืนต้น
การขยายพันธุ์	ใช้เมล็ดและต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากส้มป่อง [ส้มแขก]

สรรพคุณ	บำรุงธาตุ เป็นยาระบาย ขับพิษ บำรุงหัวใจ บำรุงเลือด
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ผล ใบ ยอด ราก และดอก ต้มดื่ม/อาบ หรือบดเป็นผงกิน
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ยืนต้น
การขยายพันธุ์	ใช้เมล็ด/ต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากหนอดโหลง

สรรพคุณ	บำรุงน้ำมัน
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้รากต้มกิน หรือบดเป็นผง
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ยืนต้น
การขยายพันธุ์	ใช้ต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากหน้ม [หม่าบ้า]

สรรพคุณ	แก้บิด กี้วต้อง แก้ตกขาว
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบ ราก ต้มดื่ม ใช้ผลกินสด
ลักษณะ/ประเภท	พุ่ม
การขยายพันธุ์	ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากหว่าโหลง [เดื่อหว่า]

สรรพคุณ ขับลม ทำให้หยุดถ่าย

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ลูก เปลือก และราก

ลักษณะ/ประเภท ไม้ยืนต้น

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ดและต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากหัน [ส้มป่อยต้น]

สรรพคุณ แก้แพ้ ชุ่มคอ ขับเสมหะ ยาระบาย

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ต้มอาบ ยอด/ดอกกิน

ลักษณะ/ประเภท ไม้ยืนต้น

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากเหลิงกำ [มะลิดไม้]

สรรพคุณ แก้ลมพิษ แก้ลม บำรุงธาตุ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ เปลือก ฝักต้มดื่ม

ลักษณะ/ประเภท ไม้ยืนต้น

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากแห่นต้น [หว่าแห่น]

[สมอพิเภก]

สรรพคุณ ขับเสมหะ เสดลดในคอ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ เนื้อผลบดเป็นผง

ลักษณะ/ประเภท ไม้ยืนต้น

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากโหม่น [ฝูงกรอบ] [ท้อ]

สรรพคุณ แก้นิ่ว แก้อ่อนใน กระสานกระดูก

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ราก ต้มดื่ม/ตำพอกบริเวณ

กระดูกหัก

ลักษณะ/ประเภท ไม้ยืนต้น

การขยายพันธุ์ เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากอี [เร่วน้อย]

สรรพคุณ   ขับลมพิษ บำรุงธาตุ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้   ผล เหง้า หัว บดเป็นผงผสม
                                                ตัวยาอื่น
ลักษณะ/ประเภท   ไม้ล้มลุก
การขยายพันธุ์   ใช้เมล็ดหรือหัวเหง้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากอื่นไซ้

สรรพคุณ   ยาหอม แก้นิ่ว ขับลม บำรุงธาตุ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้   ใบ ราก ต้มหรือตำกิน ผลบดเอา
                                                น้ำทำกระสายยา
ลักษณะ/ประเภท   ไม้พุ่ม
การขยายพันธุ์   ใช้เมล็ด หรือตอนกิ่ง

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากแอบข้าง [หมาก่องข้าว]

                                                [ครอบสีฟ้า]
สรรพคุณ   ขับลม บำรุงกระเพาะอาหาร
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้   ใช้ต้น รากต้มดื่ม/อาบ
ลักษณะ/ประเภท   ไม้ล้มลุก
การขยายพันธุ์   ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมากแส้งจ้าง [หมาแขวงกุล]

สรรพคุณ   บำรุงหัวใจ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้   ผลสดต้มหรือเผากิน
ลักษณะ/ประเภท   ไม้พุ่ม
การขยายพันธุ์   ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หม่าหล่าง-หม่านุน [บ้าหนู]

สรรพคุณ   ยาแก้ปวดแหว ยาบำรุงกำลัง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้   แก่น ต้มดื่ม/คองเหล้า
ลักษณะ/ประเภท   ไม้ยืนต้น
การขยายพันธุ์   ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หม่าแฮ้งขม [หม่าแข่วงขมเขียว]

สรรพคุณ แก้ขาง แก้ชัก แก้ร้อนใน
กระหายน้ำ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ผลและรากต้ม/ฝนดื่ม
ทำน้ำกระสายยา

ลักษณะ/ประเภท ไม้ล้มลุก

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมื่นปลาด

สรรพคุณ แก้ขางในท้อง บำรุงเลือด

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใ้ยอด เปลือก รากฝน ดมกิน/ฝน

ลักษณะ/ประเภท ไม้ยืนต้น

การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมื่นฝักก้าน

สรรพคุณ แก้กุ่มฝี แก้ไข้

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใ้ราก ฝนทา /ต้มดื่ม

ลักษณะ/ประเภท ไม้พุ่ม

การขยายพันธุ์ ใช้ต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หมูป้อยเครือ [หญ้าหมูป้อย]

สรรพคุณ ยาแก้ลมผิดเดือน แก้กินผิด

เข้าตำรับยาแก้หลวง

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใ้เถาฝน/บดเป็นผง ต้มดื่ม/อาบ

ลักษณะ/ประเภท ไม้เถาเลื้อย

การขยายพันธุ์ ใช้ไหล

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หว่อน [บอน]

สรรพคุณ แก้ท้องก๊ว แก้บิด บำรุงธาตุ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ หัวหมกไฟให้สุก นำเนื้อผสม
น้ำผึ้ง

ลักษณะ/ประเภท ไม้ล้มลุก

การขยายพันธุ์ ใช้หัว

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หว่อนหล้า [บอนคำ]

สรรพคุณ	แก้ร้อนเพ็ชย์ บำรุงธาตุ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	หัว สตุโดยการเผา ต้มดื่ม
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ล้มลุก : หัว/เหง้า
การขยายพันธุ์	ใช้หัว

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หวานนกคุม [ว่านทิพพระเนตร]

สรรพคุณ	แก้พิษแมลงสัตว์กัดต่อย
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้หัวตำแล้วทาบริเวณที่ถูก แมลงกัดหรือตำหัวกิน
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ล้มลุก
การขยายพันธุ์	ใช้หัว

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หวานนางหอม

สรรพคุณ	แก้ลม บำรุงหัวใจ รักษาความดัน โลหิต
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	หั่นเป็นผง/ต้มดื่ม
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ล้มลุก
การขยายพันธุ์	ใช้หัว

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หวาย

สรรพคุณ	แก้เป็นผื่น แก้อาการเลือด กำเดาไหล
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	หัว ใช้กึ่งเผาไฟ เอาไอใส่จุมูก
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ยืนต้น
การขยายพันธุ์	ใช้ต้นกล้าหรือเมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หอนพญานาค

สรรพคุณ	บำรุงกำลัง บำรุงธาตุ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้หัว ใบ ต้มดื่ม บดเป็นผง ผสมด้วยยาอื่นกิน
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ล้มลุก
การขยายพันธุ์	ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หอมโหล่น [หอมควล]

[สาระแหน่]

สรรพคุณ

ขับลม

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใบ/กินใบสดๆ

ลักษณะ/ประเภท

ไม้ล้มลุก

การขยายพันธุ์

ใช้ต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา หานจ้างฮ้อง

สรรพคุณ

แก้คุดพิษคัน ยาชูกำลัง แก้ไข้

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใช้ทั้งห้าส่วน ต้มกิน ต้มอาบ

รากต้มดื่ม

ลักษณะ/ประเภท

ไม้ยืนต้น

การขยายพันธุ์

ใช้ต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา เห็บก่อ

สรรพคุณ

บำรุงธาตุ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใช้ทั้งดอก ต้มดื่ม

ลักษณะ/ประเภท

ไม้ล้มลุก: เห็ด

การขยายพันธุ์

ใช้สปอร์

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา เห็บต่อฮอยไ้ [เห็ดโคนไ้]

สรรพคุณ

ขับปัสสาวะ บำรุงกำลัง กำหนด

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ต้มกิน

ลักษณะ/ประเภท

ไม้ล้มลุก: เห็ด

การขยายพันธุ์

สปอร์

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา เห็บมัน [เห็ดขอนขาว]

สรรพคุณ

แก้ร้อนใน บำรุงกำลัง

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ต้มกิน

ลักษณะ/ประเภท

ไม้ล้มลุก: เห็ด

การขยายพันธุ์

สปอร์

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา เห็บແຮງ

สรรพคุณ	บำรุงกำหนด บำรุงธาตุ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ทั้งห้าส่วน
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ล้มลุก
การขยายพันธุ์	ใช้สปอร์

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา เหมือดห้างโกน

[เหมือดคนขาว]

สรรพคุณ	แก้ลมผัดเลือดเป็นพิษ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ทั้งห้าส่วนต้มดื่ม
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ยืนต้น
การขยายพันธุ์	ใช้ต้นหรือเมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา แหน่เครือ

สรรพคุณ	แก้ขาง ซาง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้เถา ต้มดื่ม
ลักษณะ/ประเภท	ไม้เถา/เลื้อย
การขยายพันธุ์	ใช้ต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา แผลหล้า [หาง ไหล]

สรรพคุณ	แก้แผลพุพอง แก้คุ่มผื่นคัน
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้เถาและราก ต้มล้างแผล/ ต้มอาบ
ลักษณะ/ประเภท	ไม้เถา/เลื้อย
การขยายพันธุ์	ใช้ไหล

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา แผลโหม่น [หนามจ้าย]

สรรพคุณ	แก้พิษคุ่มผื่นคัน
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ทั้งต้นต้มอาบ/อบ
ลักษณะ/ประเภท	ไม้เถา/รอเลื้อย
การขยายพันธุ์	-

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา ไหยัง [หม่าห่าเป้า]
[กลิ้งกลางดง]

สรรพคุณ แก้ลม ลดบวม
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ผลต้มอาบ ผสมตัวยาอื่น
ลักษณะ/ประเภท ไม้เถา/เลื้อย
การขยายพันธุ์ ใช้หัว

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา ไหญ่ [ต๋องก้ง]

สรรพคุณ ขับน้ำ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ราก ต้มดื่ม
ลักษณะ/ประเภท ไม้ล้มลุก: หญ้า
การขยายพันธุ์ ใช้หัว

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา ไหว่หลอย [บัวสันโคย]

สรรพคุณ แก้พิษ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ หัวเข้ายาอบ
ลักษณะ/ประเภท ไม้ล้มลุก
การขยายพันธุ์ ใช้แยกต้น

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา อ้อยดำ

สรรพคุณ ยาชูกำลัง บำรุงธาตุ ขับน้ำ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ต้น และรากต้มดื่ม
ลักษณะ/ประเภท ไม้ล้มลุก
การขยายพันธุ์ ใช้หน่อ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา อ้มกิมขาว [ก้อมก้อ] [แมงลัก]

สรรพคุณ ขับลม
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ใบต้มดื่ม/กินสด
ลักษณะ/ประเภท ไม้พุ่ม
การขยายพันธุ์ ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา อ้มคิมหล้า [กระเพาแดง]

สรรพคุณ	ขับลม
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ต้มน้ำหรืออบเป็นผง
ลักษณะ/ประเภท	ไม้พุ่ม
การขยายพันธุ์	ใช้เมล็ด

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา อุปาสาทะลาย

สรรพคุณ	แก้ร้อนใน แก้ลม แก้ปวดท้อง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้หัว เถา ใบต้มน้ำดื่ม
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ล้มลุก
การขยายพันธุ์	ใช้ต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา ฮ่อมเกล้าคำโหลง [กระดุมทอง]

สรรพคุณ	แก้ลมต่างๆ ทำให้ร้อนเป็นเย็น และทำให้เย็นเป็นร้อน
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ทั้งห้าส่วน ต้มดื่ม / ใช้ประคบ
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ล้มลุก
การขยายพันธุ์	ใช้ต้นปักชำ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา ฮ่อมเกล้าคำ

สรรพคุณ	ลดไข้ แก้ลมขึ้นลมชัก
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	คั้นน้ำดื่มกิน
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ล้มลุก
การขยายพันธุ์	ใช้ต้นกล้า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา ฮ่อมเกล้าเงิน [ฮ่อมเงิน]

สรรพคุณ	แก้ลมเถียว ทำให้ร้อนเป็นเย็น
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ทั้งห้าส่วน ต้มดื่มหรืออบ เป็นผง หรือใช้ประคบ
ลักษณะ/ประเภท	ไม้ล้มลุก
การขยายพันธุ์	ใช้เมล็ดหรือต้นกล้า

ภาคผนวก ข
รูปภาพกิจกรรม

รูปภาพกิจกรรม
โครงการเคลื่อนงานวิจัยในพื้นที่เป้าหมาย ชนเผ่าไทใหญ่

ประชุมหมอไทใหญ่เพื่อเตรียมความพร้อม

เก็บข้อมูลด้านพิธีกรรมหมอไทใหญ่

เก็บข้อมูลหมอยาสมุนไพรไทใหญ่

ตรวจสอบข้อมูลสมุนไพรไทใหญ่

การฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้หมอไทใหญ่
ครูหมอไทใหญ่ถ่ายทอดความรู้การบีบมัน

การฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้หมอไทใหญ่
กลุ่มหมอกายเรียนรู้ “การตอกเส้น”

การฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้หมอไทใหญ่
กลุ่มหมอยาเรียนรู้สมุนไพรไทใหญ่

การฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้หมอไทใหญ่
กลุ่มหมอยา “ฝึกแปรรูปยา”

ศูนย์รวบรวมพันธุ์ของเผ่าไทใหญ่

ฝึกอบรมเพาะพันธุ์สมุนไพรหมอไทใหญ่

แสดงวัฒนธรรมไทใหญ่ “รำโต”
ในงานมหกรรม 5-9 มกราคม 2550

บริการสุขภาพ
ในงานมหกรรม 5-9 มกราคม 2550

แสดงตัวอย่างตำรับยาสมุนไพร
ในงานมหกรรม 5-9 มกราคม 2550

เครือข่ายหมอไทใหญ่
ในงานมหกรรม 5-9 มกราคม 2550

ประชุมพบปะหมอไทใหญ่เชียงตุง เมียนมาร์
28 เมษายน 2550

เยี่ยมชมโรงงานผลิตยาของหมอไทใหญ่
เชียงตุง 29 เมษายน 2550

เยี่ยมชมโรงงานผลิตยาของหมอไทใหญ่
เชียงตุง 29 เมษายน 2550

ถ่ายรูปพร้อมกับหมอไทใหญ่เชียงตุง
30 เมษายน 2550

ประชุมร่วมกับหมอไทใหญ่ในเชียงใหม่
เรื่องการรับทายาหมอไทเข้าศึกษาต่อ
ที่ วิทยาลัยการแพทย์พื้นบ้านฯ มรช.

29 เมษายน 2550

ทายาทหมอไทใหญ่ที่ได้รับทุน
เข้าเรียนต่อโปรแกรมการแพทย์แผนไทย
ณ วิทยาลัยการแพทย์พื้นบ้านฯ มรช.

29 เมษายน 2550